

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Vissa förslag om kompensation m.m. till personer födda 1957 och 1959 på grund av höjd åldersgräns för förhöjt grundavdrag

Sammanfattning

- IFAU tillstyrker den föreslagna kompensationen för uteblivet förhöjt grundavdrag under 2023 för personer födda 1957.
- IFAU tillstyrker den föreslagna senareläggningen av höjningen av åldersgränsen för det förhöjda grundavdraget.

Diskussion

Att ändra inkomstskatter retroaktivt efter det att ett beskattningsår avslutats är problematiskt – särskilt ur principiell synvinkel. Skattebetalare bör på förhand kunna ta reda på hur mycket de får behålla av en löneökning, eller de finansiella konsekvenserna av att sluta arbeta. Kortsiktigt kan det förvisso vara frestande att justera skatter efter det att skattebetalarna redan gjort sina val – då uppstår ju inga snedvridningar. Men på längre sikt kan en sådan politik slå tillbaka, i synnerhet om skattebetalarna förväntar sig att politiken upprepas.

Detta fall är emellertid exceptionellt: Födda 1957 hade 2023 rätt till garantipension och bostadstillägg från 65 års ålder, men de var – i motsats till tidigare årgångar – inte berättigade till det förhöjda grundavdraget. Detta var av allt att döma inte i linje med lagstiftarens intentioner, utan ska betraktas som ett rent misstag, med stora privatekonomiska konsekvenser för de berörda. Utifrån legitimitetssynvinkel är det därför just i detta fall motiverat att i efterhand kompensera årskullen som föddes 1957.

IFAU har inga invändningar mot den praktiska modell för kompensationen som ingående beskrivs i promemorian. Det förefaller klokt att välja en enkel modell, där kompensationen enbart beräknas som en funktion av 2023 års fastställda förvärvsinkomst.

IFAU tillstyrker självklart även förslaget att senarelägga höjningen av åldersgränsen för det förhöjda grundavdraget från den 1 januari 2026 till den 1 januari 2027. I annat fall skulle ett analogt problem uppstå för 1959-årskullen år 2026.

Vi vill avslutningsvis betona att detta remissyttrande inte ska förstås som ett inlägg i diskussionen om utformningen av det svenska skatte- och pensionssystemet, utan som en kommentar på ett praktiskt tillämpningsproblem i det befintliga systemet.

I detta ärende har generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson beslutat. Håkan Selin har varit föredragande.

Maria Hemström Hemmingsson